

POZOR na silnicích! Prázdniny končí, začíná škola

Publikováno: 31. 8. 2021
CDV , BESIP MD

„Podívali jsme se do zářijových statistik nehodovosti v uplynulé dekádě a zaměřili se na smrtelné a těžké zranění dětí (pozn. 0-14 let, n=101, 62 chlapců, 39 dívek) v pracovních dnech,“ říká Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Centra dopravního výzkumu, v. v. i. a dodává: „Většina těchto následků se týkala chodců (73

%), následovali cyklisté (13 %) a spolujezdci v osobních automobilech (12 %). Ve 46 % případů byla vina na straně řidičů osobních automobilů, ve 37 % pak na straně chodců, proto je nutné apelovat zejména na řidiče motorových vozidel, aby v tomto období byli mimořádně obezřetní, nejčastější příčinou jimi zaviněných nehod bylo nedání přednosti v jízdě, nevěnování se řízení a nepřiměřená rychlost. Nejrizikovějším časem pak bylo pondělí mezi 7. a 8. hodinou.“

Obrázek 1 Smrtelná a těžká zranění dětí v pracovních dnech během září v období let 2011-2020

Následky nehod dle kategorie viníka nehody

Obrázek 2 Viníci smrtelných a těžkých zranění dětí v pracovních dnech během září v období let 2011-2020

„Řidiči by ve středu i v dalších dnech nového školního roku měli být obzvláště opatrní v okolí škol a v obytných oblastech, soustředit se stoprocentně na řízení a preventivně zpomalit. Pokud snížím v okolí školy rychlost na 30 km/h, riziko vážného zranění dětí bude minimální. Naopak i při padesátikilometrové rychlosti potřebuji k zastavení na suchém povrchu skoro 30 metrů a z toho prvních 15 vozidlo nezpomaluje, protože nikdo nedokáže reagovat na pohyb chodce ve vozovce okamžitě,“ upozornil vedoucí oddělení BESIP Ministerstva dopravy Tomáš Neřold. K bezpečnému návratu dětí do škol mohou ale zásadně přispět i děti a rodiče. „V souvislosti se začátkem školního roku proto připomínáme 10 hlavních zásad bezpečného chování nejmladších účastníků silničního provozu, aby pro ně bylo zahájení nového školního roku bezpečné, ať už budou do školy chodit pěšky nebo jezdit na kole, autem nebo hromadnou dopravou,“ dodal Neřold.

- Začněte společně - děti i rodiče,** projděte si s dětmi pečlivě trasu a upozorněte děti na nepřehledná, problematická a nebezpečná místa.
- Silnici přecházejte bezpečně a s přehledem,** najděte nejvhodnější a tím bezpečná místa pro přecházení. Nezapomeňte, že musí být dobré rozhledové podmínky na obě strany komunikace. Při přecházení silnice se vždy rozhlížíme 3x - doleva, doprava, doleva.
- Nepřecházejte mezi zaparkovanými auty,** zde vás ostatní účastníci provozu (řidiči) lehce přehlédnou.
- Vycházejte z domu včas,** správné časové rozvržení doby potřebné pro cestu do školy, zamezí se tím spěchu a případnému přehlédnutí nebezpečné dopravní situace.
- Nepodceňujte oblečení,** využívejte pestré barvy a reflexní prvky na oblečení i školních aktovkách, zvyšuje se vaše viditelnost na silnici a v dopravě, těmito prvky na sebe upozorníte. Reflexní prvky umístěte vždy na viditelném místě.
- Mobilní telefony,** používání mobilního telefonu, poslouchání muziky a mít nasazená sluchátka

snižuje vnímání silničního provozu. Může to vést k fatálním nehodám.

7. **Při jízdě na kole, koloběžce**, správně nasazené a připevněné cyklistické přilby a ochranné doplňky, před jízdou zkontrolovat technický stav kola – koloběžky. Do 18 let je cyklistická přilba povinná!
8. **Při jízdě autem**, vždy je potřeba být při jízdě řádně připoután a použít dětskou autosedačku (odpovídající výšce nebo hmotnosti dítěte). Sedíme bez batohu či aktovky na zádech. Při vystupování a nastupování do/z auta využít dveře, které jsou blíže chodníku. Nikdy bychom neměli vystupovat do silnice.
9. **Při jízdě MHD**, slušné chování nejen v prostředcích MHD je základem zvládnutí dopravních situací. Při přecházení se ujistěte, že vozidlo MHD nepřekáží ve výhledu Vám ani příjezdějším vozidlům, nebo vyčkejte, až vozidlo MHD odjede ze zastávky. Pozor, tramvaj má přednost i na přechodu pro chodce.
10. **Používejte oči i uši**, to jsou smysly, na které se spoléháme, naslouchejte dopravě a informacím, které tímto získáte (příjezd tramvaje, nákladního vozidla, jízda motocyklu, vozidel záchranného integrovaného systému...).

Na řadě míst v celé České republice budou dětem s bezpečným návratem do škol pomáhat i policejní preventisté v rámci tradičního projektu „Zebra se za tebe nerozhledne“. I ve spolupráci s pracovníky BESIP budou policisté dětem připomínat zásady bezpečného přecházení vozovky. Oddělení BESIP Ministerstva dopravy se dopravní výchově dětí systematicky věnuje v řadě projektů. V novém školním roce se BESIP zaměří na následující aktivity věnované dětem, rodičům a učitelům:

Dopravní soutěž mladých cyklistů - online

Na podzim 2021 bude vrcholit „Dopravní soutěž mladých cyklistů“. Vzhledem k epidemiologické situaci v ČR byla tato celostátní soutěž pro letošní rok vypsána pouze v online variantě. Soutěžít mohou družstva žáků základních škol nebo např. i zástupci školských a volnočasových zařízení (DDM, školní družiny, SVČ atd.). Výstupem soutěže budou tedy natočené video spoty, cílené jak na bezpečné chování chodců, tak i cyklistů v silničním provozu. Soutěž bude vyhodnocena v prosinci 2021 na Ministerstvu dopravy. Samostatné oddělení BESIP, v součinnosti s Centrem služeb pro silniční dopravu, již nyní připravuje další ročník této postupové soutěže, který by se měl uskutečnit, po dvouleté vynucené přestávce, již v řádné prezenční formě.

Podpora výuky dopravní výchovy na dětských dopravních hřištích; semináře pro lektory dopravní výchovy na dopravních hřištích

BESIP bude i v novém školním roce intenzivně podporovat výuku dopravní výchovy na dětských dopravních hřištích v celé ČR, a to jak v rámci školní dopolední výuky, tak i v rámci odpoledních aktivit vedených zkušenými lektory dopravní výchovy pro širokou veřejnost. V ČR je v provozu více než 160 dětských dopravních hřišť, na nichž se v následujících týdnech rozběhne systematická výuka dopravní výchovy podle Tematického plánu. Na podzim 2021 zahájí BESIP, za podpory Centra dopravního výzkumu, sérii seminářů pro lektory dopravní výchovy na dopravních hřištích z celé ČR. Tyto dvoudenní vzdělávací bloky posílí vzdělávací, pedagogické i psychologické kompetence jak stávajících, tak i začínajících lektorů. Workshopy budou koncipovány tak, aby rozšířily teoretickou i praktickou erudici lektorů. Představeny budou i aktuální metodické a výukové pomůcky a materiály pro jejich vzdělávací činnost.

Nová výuková aplikace „DOPRAPKA“

Tato kreativní a zároveň vzdělávací aplikace doslovně naplňuje heslo „škola hrou“. Tato aplikace

dopravní výchovy je k dispozici všem žákům základních škol (od 1. do 9. ročníků). Jednotlivci nebo i celé třídní kolektivy se mohou formou online hry zapojit také do soutěže ve znalostech pravidel a správného chování v silničním provozu a hravou formou tak přirozeně obohatit a rozšířit své znalosti správného chování v dopravním prostředí. Více informací na www.dopravka.cz.

Nové výukové spoty „Děti v dopravě - první pomoc“

Na podzim letošního roku BESIP představí sérii nových výukových spotů určených pro výuku dopravní výchovy a zásad poskytování první pomoci v dopravním prostředí ze strany nejmladších účastníků silničního provozu - tj. dětí. Tyto instruktážní spoty budou využívány přímo ve školách k výuce dopravní výchovy nebo např. v rámci výcviku na dětských dopravních hřištích. Rovněž budou sloužit jako názorný podpůrný výukový materiál pro přípravu soutěžících žáků na „Dopravní soutěž mladých cyklistů“ - disciplínu „Zásady poskytování první pomoci“.

Nový výukový a metodický materiál pro střední školy, víceletá gymnázia a střední odborná učiliště z oblasti dopravní výchovy

Pro první pololetí školního roku 2021/2022 BESIP připravuje, ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu, nový výukový a metodický materiál pro žáky a pedagogy středních škol. Tento výukový materiál se skládá z metodického základu a pracovních listů, které jsou orientovány na ryze praktické situace každodenního života chodců, cyklistů i řidičů motorových vozidel. Všechna témata si kladou za cíl prohloubit a rozšířit znalosti a dovednosti středoškoláků a připravit jim tak kvalitní základ pro výuku v autoškolě.

<https://www.ibesip.cz/getattachment/541e7bc8-b037-40f5-a740-34132a80815a/iStock-1271017553-small.jpg?lang=cs-CZ&width=800&height=502&ext=.jpg>